

העברת סמכויות ושטחי פעולה - המשרד לשירותי דת

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס ,

בהתאם לסמכות הממשלה לפי סעיף 31(ד) לחוק יסוד : הממשלה, להעביר שטחי פעולה כדלהלן :

- א. להעביר ממשרד ראש הממשלה למשרד לשירותי דת את הרבנות הראשית לישראל כיחידת סמך, ואת מערך הגיוור, על תקניהם ותקציביהם.
- ב. להעביר ממשרד התיירות למשרד לשירותי דת את האחריות לעמותה הממשלתית : המרכז הארצי לפיתוח מקומות קדושים.

על פי סעיף 9(א)(11) ו- (ב) לחוק הממשלה, התשס"א-2001, על העברת שטחי הפעולה תימסר הודעה ליושב ראש הכנסת והיא תובא לידיעת הכנסת.

ההחלטה לפי סעיף זה תיכנס לתוקף במועד קבלת אישור הכנסת להעברת הסמכויות כאמור בסעיף 2 להלן.

- א. בהתאם לסמכות הממשלה לפי סעיף 31(ב) לחוק יסוד : הממשלה, להעביר את הסמכויות המוקנות לראש הממשלה ולשרים, לפי המפורט להלן :

להעביר את הסמכויות המוקנות לראש הממשלה אל השר לשירותי דת לפי החוקים הבאים :

- א. חוק הרבנות הראשית לישראל, התש"ס-1980.
- ב. חוק איסור הונאה בכשרות, התשמ"ג-1983.
- ג. חוק עסקאות במקרקעין (קיום מצוות שמיטה), התשל"ט-1979.
- ד. פקודת מאכל כשר לחיילים, 1948.
- ה. חוק למניעת הונאה בספרי תורה ובמגילות, בתפילין ובמזוזות, התשל"ה-1974.
- ו. סעיף 6 לתוספת לחוק מס קנייה (טובין ושירותים), התשי"ב-1952.
- ז. סעיף 3(2) לחוק ועדת שמיטה ממלכתית, התשס"ח-2008.
- ח. פקודת העדה הדתית (המרה), 1927 – בנושאי גיוור.
- ט. חוק המועצה להנצחת מורשת יהדות ספרד והמזרח, התשס"ג-2002.
- י. סעיף 74(ה) לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967.

להעביר את הסמכויות המוקנות לשר התיירות לשר לשירותי דת לפי החוקים הבאים :

- א. סעיף 70 לחוק המים, התשי"ט-1959.
- ב. סעיף 22(ב)(3) לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998.
- ג. סעיפים 29(ג), 32(ב) לחוק העתיקות, התשל"ח-1978.
- ד. סעיף 99 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965.
- ה. סעיף 77(א) לחוק הנפט, התשי"ב-1952.
- ו. סעיף 14 לחוק הרשויות המקומיות (ביוב), התשכ"ב-1962.
- ז. סעיף 6(2) לחוק הדרכים (שילוט), התשכ"ו-1966.
- ח. סעיפים 51(א), 52 לחוק בינוי ופינוי של אזורי שיקום, התשכ"ה-1965.
- ט. סעיף 4 לחוק השמירה על המקומות הקדושים, התשכ"ז-1967.
- י. סעיף 22(א) לחוק הניקוז וההגנה מפני שיטפונות, התשי"ח-1957.
- יא. חוק רשות נאות מרפא, התשל"ג-1973, סעיף 34(ב).

להחזיר את סמכויות המשרד לענייני דתות וסמכויות השר לענייני דתות, שהועברו לראש הממשלה, לשר לשירותי דת ולמשרד לשירותי דת, לפי החוקים הבאים :

- א. סעיף 9(ב)(2) לחוק הרשות לקידום מעמד האישה, התשנ"ח-1998.
- ב. סעיף 8(א)(1) לחוק הרשות לפיתוח ירושלים, התשמ"ח-1988.
- ג. סעיף 12(ב) לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951.

המשרד לשירותי דת יהיה המשרד הממונה על השמיטה ויוענקו לו כל הסמכויות הנגזרות מכך והתקציבים הנצרכים, וזאת מבלי לפגוע בסמכויות משרד החקלאות בנושא.

- ב. העברת הסמכויות כאמור בסעיף זה תובא לאישור הכנסת, כנדרש בסעיף 31(ב) לחוק יסוד : הממשלה.

דברי הסבר

רקע כללי

1. בהתאם להסכם הקואליציוני לכינון הממשלה ה-33 למדינת ישראל, שנחתם בין סיעת הליכוד - ישראל ביתנו ובין סיעת הבית היהודי ביום 15.3.13, ולהבנות שהושגו לאחר מכן, מוצע להעביר את שטחי הפעולה: הרבנות הראשית כיחידת סמך ומערך הגיור ממשד ראש הממשלה למשרד לשירותי דת, ואת האחריות לעמותה הממשלתית: המרכז הארצי לפיתוח מקומות קדושים ממשרד התיירות למשרד ראש הממשלה, וכן להעביר סמכויות בתחום שירותי הדת, המוקנות לראש הממשלה ולשר התיירות, לשר לשירותי דת. עוד מוצע, שהמשרד לשירותי דת יהיה המשרד הממונה על השמיטה ויוענקו לו כלל הסמכויות הנגזרות מכך והתקציבים הנצרכים, וזאת מבלי לפגוע בסמכויות משרד החקלאות בנושא.
2. בהחלטת ממשלה מס' 900 מיום 8.10.2003 הוחלט על פירוקו של המשרד לענייני דתות, תוך המשכיות במתן שירותי הדת. בהחלטה דאז הוחלט להעביר את המועצות הדתיות מהמשרד לענייני דתות למשרד ראש הממשלה, וכן להעביר חלק מהסמכויות המוקנות לשר לענייני דתות לראש הממשלה ואת חלקן לשרים אחרים. בהחלטת ממשלה מיום 21.12.2003 הוחלט להעביר סמכויות ושטחי פעולה נוספים מהשר לענייני דתות לראש הממשלה ולשרים אחרים.
3. בשנת 2005 הוקמה הרשות הארצית לשירותי דת (להלן – הרשות) כיחידת סמך במשרד ראש הממשלה שתפקידיה כללו, בין היתר, מתן מענה בענייני נישואין וקבורה, פיקוח על המועצות הדתיות, פיתוח ותחזוקה של מבני דת ועוד.
4. בהחלטת ממשלה מס' 2903 מיום 6.1.2008, הוחלט להקים משרד לשירותי דת ולמנות שר שיעמוד בראשו. כמו כן, הוחלט על העברת שטח פעולה: הרשות הארצית למתן שירותי דת ועל העברת סמכויות מסוימות מראש הממשלה לשר. עם זאת, ההחלטה לא כללה העברת כל הסמכויות בחוקים שונים שהיו מסורות בעבר לשר לענייני דתות, כאמור.
5. כעת מוצע להעביר למשרד לשירותי דת את שטחי הפעולה כמפורט בסעיף 1 לעיל, וכן להעביר לשר לשירותי דת סמכויות מראש הממשלה ומשר התיירות, שהועברו ממנו לראש הממשלה ולשרים שונים, עם פירוקו של המשרד לענייני דתות.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

תקציב

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר התיירות- טרם נתקבלה עמדתו

השר לשירותי דת- טרם נתקבלה עמדתו

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 900 מיום 8.10.2003.

החלטת ממשלה מס' 1191 מיום 21.12.2003.

החלטת ממשלה מס' 543 מיום 27.9.2006

החלטת ממשלה מס' 2903 מיום 6.1.2008.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעתה של היועצת המשפטית של משרד ראש הממשלה מצורפת להצעת ההחלטה.

סיווגים

סיווג ראשי : 05 ממשלה

תחום פעולה עיקרי : 06 המגזר הציבורי

מוגש על ידי ראש הממשלה

כ"א באייר התשע"ג
01 במאי 2013

היועצת המשפטית

ירושלים, כ"א אייר התשע"ג

1 מאי 2013

תיק: 07 - החלטות ממשלה כללי

מזהה מלי: 336938D

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

העברת סמכויות ושטחי פעולה – השר והמשרד לשירותי דת.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

1. בהתאם להסכם הקואליציוני לכינון הממשלה ה-33 למדינת ישראל, שנחתם בין סיעת הליכוד - ישראל ביתנו ובין סיעת הבית היהודי ביום 15.3.13, ולהבנות שהושגו לאחר מכן, מוצע להעביר את שטחי הפעולה: הרבנות הראשית, כיחידת סמך, ומערך הגיור ממשרד ראש הממשלה למשרד לשירותי דת, ואת האחריות לעמותה הממשלתית: המרכז הארצי לפיתוח מקומות קדושים ממשרד התיירות למשרד ראש הממשלה, וכן להעביר סמכויות בתחום שירותי הדת, המוקנות לראש הממשלה ולשר התיירות, לשר לשירותי דת. עוד מוצע, שהמשרד לשירותי דת יהיה המשרד הממונה על השמיטה ויוענקו לו כלל הסמכויות הנגזרות מכך והתקציבים הנצרכים, וזאת מבלי לפגוע בסמכויות משרד החקלאות בנושא.
2. בהתאם לסעיף 31(ד) לחוק יסוד: הממשלה, הממשלה רשאית להעביר שטחי פעולה ממשרד למשרד. על פי סעיף 9(א)(11) ו-1(ב) לחוק הממשלה, התשס"א-2001, על העברת שטחי פעולה כאמור תימסר הודעה ליושב ראש הכנסת, והיא תובא לידיעת הכנסת. בהתאם לסעיף 31(כ) לחוק יסוד: הממשלה, הממשלה רשאית, באישור הכנסת, להעביר סמכויות המוקנות על פי חוק לשר אחד, או חובה המוטלת עליו על פי חוק, כולה או מקצתה, לשר אחר.
3. בהחלטת ממשלה מס' 900 מיום 8.10.2003 הוחלט על פירוקו של המשרד לענייני דתות, תוך המשכיות במתן שירותי הדת. בהחלטה דאז הוחלט להעביר את המועצות הדתיות מהמשרד לענייני דתות למשרד ראש הממשלה, וכן להעביר חלק מהסמכויות המוקנות לשר לענייני דתות לראש הממשלה ואת חלקן לשרים אחרים. בהחלטת ממשלה מיום 21.12.2003 הוחלט להעביר סמכויות ושטחי פעולה נוספים מהשר לענייני דתות לראש הממשלה ולשרים אחרים.
4. בשנת 2005 הוקמה הרשות הארצית לשירותי דת (להלן – הרשות) כיחידת סמך במשרד ראש הממשלה. תפקידיה כללו, בין היתר, מתן מענה בענייני נישואין וקבורה, פיקוח על המועצות הדתיות, פיתוח ותחזוקה של מבני דת ועוד.
5. בהחלטת ממשלה מס' 2903 מיום 6.1.2008, הוחלט להקים משרד לשירותי דת ולמנות שר שיעמוד בראשו. כמו כן, הוחלט על העברת שטח פעולה: הרשות הארצית למתן שירותי דת ועל העברת

היועצת המשפטית

סמכויות מסוימות מראש הממשלה לשר. עם זאת, ההחלטה לא כללה העברת כל הסמכויות בחוקים שונים שהיו מסורות בעבר לשר לענייני דתות, כאמור.

6. כעת מוצע להעביר למשרד לשירותי דת את שטחי הפעולה כמפורט בסעיף 1 לעיל, וכן להעביר לשר לשירותי דת סמכויות מראש הממשלה ומשרד התיירות, שהועברו ממנו לראש הממשלה ולשרים שונים, עם פירוקו של המשרד לענייני דתות.

7. יצוין כי לאחרונה הוגשה עתירה לבג"צ (1411/13) אושר אלנתני ואח' נ' המשרד לשירותי דת ואח' שבה ביקשו בני העדה הקראית לקבל אישור אפוסטיל לתעודות נישואין. העתירה העלתה לדיון את שאלת חלוקת הסמכויות, בנושא מתן שירותי דת לבני העדה הקראית, בין משרדי הממשלה. לאורך השנים פוצלו הסמכויות בין משרד ראש הממשלה ובין משרד הפנים, כך שכיום אין קביעה ברורה באשר לגורם המוסמך. כפי שנמסר לנו מהמשרד לשירותי דת, בכוונת השר לשירותי דת להביא בקרוב בפני הממשלה הצעת החלטה שתאחד את כלל הסמכויות הנוגעות לבני העדה הקראית תחת המשרד לשירותי דת. לפיכך, נושא זה לא ייכלל בהצעת החלטה זו.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

הצעת ההחלטה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

לא הועברו הערות משפטיות.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההחלטה:

אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

ב ב ר כ ה,
שלומית ברנע-פרגו, עו"ד
היועצת המשפטית